

Eva Kunovská

Habilitačné konanie Ing. Pavla Augustína, CSc.

Dňa 19. októbra 2010 sa na Akadémii Policajného zboru v Bratislave uskutočnilo habilitačné konanie Ing. Pavla Augustína, CSc. Prítomných privítal predseda habilitačnej komisie prof. Ing. Václav Krajník, CSc., a oficiálne otvoril samotné habilitačné konanie. Predstavil členov komisie – prof. PhDr. Jiřího Strausa, DrSc., a doc. JUDr. Ľudovíta Letošťáka, CSc., a oponentov – prof. Ing. Miroslava Rybára, DrSc., doc. JUDr. Jozefa Meteňka, PhD., a gen. PhDr. Tibora Gašpara. Konštatoval, že je naplnená požiadavka § 1 ods. 9 a 13 vyhlášky MŠ SR č. 6/2005 Z. z. o kvóte členov habilitačnej komisie, oponentov a najmenej piatich členov vedeckej rady. Habilitant predložením všetkých dokumentov potrebných na habilitáciu splnil zákonom stanovenú podmienku.

Predseda habilitačnej komisie potom informoval prítomných o významných životných udalostiach habilitanta. Ing. Pavol Augustín, CSc., pôsobil na rôznych pracovných pozíciách, či už ako manažér v Policajnom zbere SR, odborný asistent na Katedre kriminálnej polície Akadémie PZ v Bratislave, alebo ako pracovník kontrolnej a inšpekčnej služby v Policajnom zbere SR a Colnej správe SR. Takmer počas celej profesionálnej policajnej praxe sa venoval riešeniu otázok súvisiacich s odhaľovaním trestných činov korupcie. Podarilo sa mu získať ucelené poznatky o spôsoboch páchania trestných činov korupcie, ich páchatel'och, ako aj o ich odhaľovaní príslušníkmi PZ a colnej správy. Výsledky tohto niekoľkoročného skúmania sú dôležité najmä pre nachádzanie určitých riešení, ktoré môžu zvýšiť účinnosť a efektivitu práce na úseku odhaľovania trestných činov korupcie.

Ing. Pavol Augustín, CSc., predniesol prítomným svoju habilitačnú prednášku na tému „**Využitie dôkazných prostriedkov v objasňovaní trestnej činnosti korupcie**“.

Po jej ukončení dostali slovo oponenti, ktorí vo svojich posudkoch konštatovali, že Ing. Pavol Augustín, CSc., vo svojej práci rieši jeden z najaktuálnejších problémov súčasnej vývojovej etapy spoločnosti, keď organizovaný zločin svojimi rôznymi prejavmi závažným negatívnym spôsobom determinuje celú spoločnosť. Korupcia sa stáva fenoménom dnešnej doby. Predstavuje hrozbu pre slobodu spoločnosti a súčasne diskvalifikuje občanov. Pretože stav jej poznania a rozpracovania je stále nedostatočný, je nevyhnutné ďalšie skúmanie korupcie. Habilitant sa vo svojej práci snažil priblížiť komplexný obraz tejto problematiky. V potrebnom rozsahu použil bežné vedecké metódy, typické pre tento druh práce – analýzu dostupných odborných literárnych zdrojov, analýzu vyšetrovacích spisov a rozhovory s expertmi pôsobiacimi na úseku boja proti korupcii. Vo svojej práci sa habilitant zaoberal najmä metodikou odhaľovania korupčného konania, ktoré pre vysokú variabilitu, existujúce väzby a konkrétne kriminálne prejavy jednotlivcov či skupín plne zamestnáva policajné orgány. Návrhy a doporučenia habilitanta vyzývajú na zblíženie trestnoprávných a policajných činností. Podľa názoru oponentov nielen úspešné odhaľovanie, zaslúžená represia, ale predovšetkým preventívne opatrenia sú dôležitými nástrojmi v boji proti korupcii. Všetci traja oponenti – prof. Ing. Miroslav Rybář, DrSc., doc. JUDr. Jozef Meteňko, PhD., a gen. PhDr. Tibor Gašpar dospeli ku konečnému záveru, že Ing. Pavol Augustín, CSc., spĺňa všetky kritériá, ktoré sú stanovené Vedeckou radou Akadémie Policajného zboru v Bratislave, a navrhli, aby mu bol po úspešnej obhajobe udelený vedecko-pedagogický titul docent v odbore 8.3.1. ochrana osôb a majetku.

Ing. Pavol Augustín, CSc., poďakoval oponentom za posúdenie habilitačnej práce, za cenné pripomienky, ktoré obohatili prácu, ale aj za slová uznania.

Predseda habilitačnej komisie prof. Ing. Václav Krajník, CSc., konštatoval, že mu bol predložený 1 vedecký ohlas na prácu a osobnosť Ing. Pavla Augustína, CSc., od doc. JUDr. Mgr. Jany Viktorovej, PhD., a doc. JUDr. Dezidera Banga, CSc.

Potom nasledovala rozprava k habilitačnej práci, v ktorej vystúpili:

Doc. PhDr. Samuel Uhrin, CSc., sa zaujímal o pôvod slova korupčná kriminalita. Rozprúdila sa živá debata, pretože poučiek a definícií na korupciu je veľa. Laické chápanie korupcie je veľmi široké: zahŕňa prakticky akékoľvek konanie jednotlivca, z ktorého má tento určitú výhodu voči inému jednotlivcovi (spoločnosti) a na jeho úkor získava neoprávnené výhody akéhokoľvek druhu. Prof. Krajník konštatoval, že za korupciu mnohokrát schovávame aj také činnosti, ktoré vlastne ani korupciou nie sú. Najrôznejšie formy „všimného“ štátnym zamestnancom za nedostatkové komodity a služby, napr. pridelenie bytu, možnosť štúdia a pod. sa k nej približovali. V danom prípade však nehovoríme o korupcii, ale o úplatkárstve. Pretože vo väčšine prípadov ide o jednorazový akt s cieľom získať nejakú výhodu, jeho spoločenská nebezpečnosť nebola veľká. A ako je to s prevenciou korupcie? Habilitant odpovedal, že prevencia záleží najmä na mentalite národa. Aj keď väčšina občanov pozná svoje práva, málo z nich si skutočne uvedomuje, že práva predpisujú aj povinnosti, ktoré sa musia rešpektovať. V danom prípade nedostatočné odhaľovanie a minimálna možnosť usvedčenia páchatel'ov z týchto protizákonných aktivít pôsobia ako skutočný začarovaný kruh, ktorý podporuje korupciu a posilňuje nedôveru verejnosti v spravodlivosť. V rámci Policajného zboru boli zriadené oddelenia prevencie. Ich náplňou práce, okrem iného, je aj návšteva škôl a rozhovory s mládežou. Preventívnym riešením v úradoch by mohli byť napr. presklené kancelárie, čím by sa obmedzila príležitosť poskytnutia a prijatia úplatku.

Z doterajších praktických skúseností vyplýva, že základným predpokladom úspešného odhaľovania korupcie je komplexné, iniciatívne, cieľavedomé, systematické plnenie úloh príslušníkmi PZ zameraných na zistenie informácií a dôkazov o kriminálnom konaní.

Doc. JUDr. Ľudovít Letošťák, CSc., poznamenal, že občan neverí prokuratúre a súdom, väčšiu dôveru má k polícii. To je príčinou toho, ako vystupujú v trestnoprávnom konaní. Spory v občianskoprávných konaniach trvajú vďaka priet'ahom roky.

JUDr. Jána Jonisa, CSc., zaujala skutočnosť, ako sa zdokonaľujú páchatelia tejto trestnej činnosti. Práve preto je potrebné pripraviť sa na jej novšie formy a reagovať na ne. Inštitút „agenta provokátéra“ označil za protizákonný.

Doc. JUDr. Dezider Bango, CSc., vyzdvihol najmä vysokú aktuálnosť spracovanej problematiky v práci. Poznamenal, že taktické aspekty dokazovania v práci budú prakticky využiteľné v kurzoch špecialistov, ktoré sa organizujú na Akadémii PZ.

Gen. PhDr. Tibor Gašpar sa zamerával na korupciu v súdnictve. Poznamenal, že za posledné roky neprišiel ani jeden sudca s priznaním, že ho chcel niekto uplatiť. Filozofia a myslenie ľudí je zvláštne. Gen. Gašpar konštatoval, že otázka prevencie korupcie je absolútne nedostatočne rozpracovaná.

Po živej diskusii, ktorá sa v rámci rozpravy rozprúdila, predseda habilitačnej komisie ukončil verejné rokovanie, ktoré pokračovalo svojou neverejnou časťou. Neverejné rokovanie habilitačnej komisie a oponentov bolo ukončené poverením predsedu habilitačnej komisie predniesť výsledky rokovania pred vedeckou radou s odporúčaním vymenovať Ing. Pavla Augustína, CSc., za docenta v odbore 8.3.1. ochrana osôb a majetku.

*Ing. Eva Kunovská
Akadémia Policajného zboru v Bratislave
Oddelenie vedy
e-mail: eva.kunovska@minv.sk*